

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 19 грудня 2017 року № 26-3

м. Київ

Про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених територіальним органам з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених територіальним органам з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ. За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. За рахунок використання протягом 2016 року та 9 місяців 2017 року понад 2 млрд грн Міністерство внутрішніх справ України у цілому забезпечило їх цільове використання та продуктивне функціонування територіальних органів з надання сервісних послуг МВС (далі – сервісні центри МВС).

Разом з тим після утворення постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 889 сервісних центрів МВС, замість ліквідованих реєстраційно-екзаменаційних підрозділів Державтоінспекції МВС України, Міністерство продовжує виконувати суто господарські функції, пов'язані із закупівлею бланків і номерних знаків, а визначене Урядом завдання розробити законопроект щодо передачі органам місцевого самоврядування повноважень з надання адміністративних послуг з державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчення водія не виконане. Діяльність сервісних центрів МВС і надалі залишається одним із джерел поповнення фінансових ресурсів МВС, що несе ризики можливого конфлікту інтересів посадових осіб цих центрів.

2. Через відсутність системного підходу до управління фінансовими і матеріальними ресурсами, прорахунки в системі внутрішнього контролю та необґрунтовані управлінські рішення, які ухвалювалися керівниками різного рівня, сервісними центрами МВС у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року з недотриманням чинного законодавства витрачено 27552,1 тис. грн,

неефективно – 9670,5 тис. гривень. Крім того, внаслідок прорахунків у визначенні потреби у видатках для нарахувань на оплату праці, комунальних послуг та енергоносіїв у 2016 році не були освоєні та наприкінці року повернені до державного бюджету 3687,1 тис. гривень.

У МВС не запроваджено ведення обліку розрахунків і зобов'язань замовників за адміністративними послугами (на це Рахункова палата звертала увагу під час проведення попереднього аудиту у 2015 році), що призводить до несвоєчасного залучення до бюджетів коштів, які надходять як плата за надані послуги. У результаті заборгованість за адміністративні послуги, яка була в залишку на рахунку 3711 і підлягала перерахуванню до бюджету, станом на 01.01.2017 становила 3440,2 тис. грн, на 01.10.2017 – 3447,2 тис. гривень.

3. До додаткових і непродуктивних витрат бюджетних коштів при утворенні сервісних центрів МВС призвели рішення спочатку укомплектувати їх державними службовцями, а надалі – працівниками. Тільки регіональними сервісними центрами МВС (далі – РСЦ МВС) у Львівській, Харківській областях та в м. Києві на виплату вихідної допомоги звільненим і знову прийнятим на роботу особам непродуктивно витрачено 1384,2 тис. гривень. Цих витрат можна було уникнути, якщо би були розроблені фінансово-економічні розрахунки на момент утворення сервісних центрів МВС. При цьому призначення на посади державних службовців здійснювалося без проведення конкурсів на зайняття вакантних посад, що є недотриманням вимог Закону України "Про державну службу".

Незважаючи на те, що з часу утворення регіональних сервісних центрів МВС минуло майже два роки, МВС досі не оголошено конкурсу на посади їх керівників, обов'язки яких виконують головні спеціалісти Головного сервісного центру МВС (далі – ГСЦ МВС), отже, є ризик неналежної якості управління сервісними центрами МВС.

4. ГСЦ МВС, маючи достатньо асигнувань на забезпечення діяльності сервісних центрів, спрямовував свої зусилля не на ефективне їх освоєння, а на регулярне витребування від МВС додаткових бюджетних коштів на оплату праці та інші потреби. Як наслідок, за рахунок економії фонду оплати праці, яка утворилася через збільшення обсягів коштів за відсутності реальної потреби в них та наявність вакантних посад, керівниками різних рівнів широко застосовувалася практика виплати працівникам підвищених розмірів щомісячних премій.

У ряді регіональних сервісних центрів МВС (РСЦ МВС у Вінницькій і Дніпропетровській областях) через збільшення без відповідної потреби головним розпорядником коштів видатків на заробітну плату та нарахування на неї премії окремих працівників значно перевищували розміри заробітної плати. З огляду на середні посадові оклади керівників у розмірі 6750 грн, державних службовців – 4020 грн і працівників – 2780 грн додаткові виплати на одну особу становили близько 67, 40 і 28 тис. грн відповідно.

5. Недостатніми виявилися заходи щодо поліпшення якості надання

сервісними центрами МВС адміністративних послуг, їх зручності та доступності для населення.

5.1. МВС не враховано пропозиції Рахункової палати щодо внесення змін до Переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2007 № 795 (далі – Перелік № 795), у частині проведення сервісними центрами МВС експертного дослідження транспортних засобів і супровідних документів з видачею експертного висновку, що не відповідає пункту 15 Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.1998 № 1388 (далі – Порядок № 1388), і призводило до стягнення з громадян додаткових коштів. Зокрема, сервісними центрами МВС у Вінницькій та Львівській областях за проведення фахівцями Експертної служби МВС експертних досліджень транспортних засобів з громадян додатково стягнуто 12786,6 тис. гривень.

5.2. Недостатня інформованість громадян про платність або безоплатність послуг, які надаються сервісними центрами МВС, змушувала їх звертатися до комерційних структур, що розташовувалися переважно в приміщеннях сервісних центрів МВС і надавали такі самі послуги, але за плату, зокрема з укладання договорів-купівлі продажу транспортних засобів.

За необхідності поновлення втрачених або пошкоджених номерних знаків власники транспортних засобів змушені були звертатися до комерційних структур, які виготовляють дублікати номерних знаків. Такі дії створювали сприятливе підґрунтя для різного роду зловживань і мають корупційні ризики при наданні адміністративних послуг.

Через відсутність на державному рівні контролю за виготовленням дублікатів номерних знаків є ризики шахрайства і сприяння кримінальним злочинам, оскільки приватні підприємці не вимагають підтвердження факту викрадення та втрати номерних знаків. Відповідно, є ризики багатократного дублювання номерних знаків та появи автомобілів-двійників.

6. Недосконалою є система управління матеріально-технічними ресурсами, а необґрунтовані управлінські рішення, які ухвалювалися керівництвом ГСЦ МВС при їх закупівлі, призводили до того, що значна частина придбаного обладнання і техніки не використовувалася і зберігалася на складах. Зокрема, на складах ГСЦ МВС і сервісних центрів МВС у Дніпропетровській, Вінницькій, Київській, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях та м. Києві на сьогодні зберігаються нереалізовані товарно-матеріальні цінності на загальну суму 7728,6 тис. грн, що є неефективним використанням бюджетних коштів.

ГСЦ МВС, придбавши у 2016 році 20 пересувних мобільних сервісних

центрів МВС, не оснастив їх, як це передбачалося умовами договору, станціями "Інтерпол" і необхідними каналами зв'язку, через що неможливо оперативно надавати адміністративні послуги, оскільки є ризики реєстрації транспортних засобів, які перебувають у розшуку.

МВС наказом від 08.12.2015 № 1556 у порушення вимог постанов Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" і від 11.10.2016 № 710 "Про ефективне використання державних коштів" установило для сервісних центрів МВС завищений ліміт використання легкових автомобілів (81 одиниця). Тільки в ГСЦ МВС додатково до визначеної вказаними рішеннями Уряду кількості утримувалося два легкові автомобілі, на експлуатацію яких непродуктивно витрачено 326,7 тис. гривень.

7. Унаслідок порушень в оформленні документів на земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні сервісних центрів МВС, є ризики послаблення захисту інтересів держави з питань управління основними фондами. Зокрема, не оформлено речових прав і не проведено експертної грошової оцінки земельних ділянок РСЦ МВС у Харківській області загальною площею 9123,6 кв. м, РСЦ МВС у Херсонській області – 6912,0 кв. м, РСЦ МВС у м. Києві – 4818,6 кв. м, що є порушенням вимог статті 182 Цивільного кодексу України, статті 126 Земельного кодексу України та статті 13 Закону України "Про оцінку земель". Як наслідок, вартість цих ділянок не відображена в бухгалтерському обліку.

Не оформлено договірних відносин на розміщення в будівлях ТСЦ 8042 РСЦ МВС у м. Києві та РСЦ МВС у Харківській області сторонніх організацій, а в будівлях ТСЦ МВС № 4841 і № 4842 РСЦ МВС у Миколаївській області – платіжних терміналів, відповідно, орендна плата і вартість спожитих ними комунальних послуг не відшкодовуються.

8. МВС і ГСЦ МВС не забезпечено дієвого внутрішнього контролю за використанням сервісними центрами МВС фінансових і матеріальних ресурсів. Департаментом внутрішнього аудиту МВС, який відповідає за цей напрям роботи, протягом 2016 року не проведено жодної перевірки фінансово-господарської діяльності сервісних центрів МВС. У результаті не мінімізовані ризики виникнення порушень і зловживань при плануванні та використанні бюджетних коштів.

Не була організована належним чином робота постійно діючих інвентаризаційних комісій сервісних центрів МВС. Як наслідок, контроль за збереженням матеріальних цінностей, дотриманням матеріально відповідальними особами правил їх зберігання та ведення первинного обліку не здійснювався, не проводилися і контрольні перевірки правильності інвентаризації товарно-матеріальних цінностей у міжінвентаризаційний період. Водночас запроваджена в ГСЦ МВС облікова політика не забезпечує на належному рівні ведення аналітичного обліку матеріальних цінностей, які є на зберіганні, що унеможливує проведення звірок фактичної наявності запасів із

даними бухгалтерського обліку та несе ризики неналежного контролю за повнотою їх використання.

9. Потребують перегляду та узгодження із Законом України "Про адміністративні послуги" закони України "Про дорожній рух", "Про перевезення небезпечних вантажів", "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус", "Про охоронну діяльність" у частині надання адміністративних послуг сервісними центрами МВС.

Не узгоджуються з вимогами статті 11 Закону України "Про адміністративні послуги" Методика визначення собівартості платних адміністративних послуг, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 66, Перелік № 795 і Порядок забезпечення суб'єктів здійснення обов'язкового технічного контролю бланками протоколів перевірки технічного стану транспортного засобу та встановлення розміру плати за надання таких послуг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2012 № 146, у частині визначення розміру плати за надання адміністративних послуг.

Потребує нормативного узгодження питання видачі МВС бланків довідок-рахунків згідно із статтею 52¹ Закону України "Про дорожній рух", оскільки із Порядку відомчої реєстрації та зняття з обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.2009 № 694 (далі – Порядок № 694), Порядку здійснення оптової та роздрібною торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2009 № 1200 (далі – Порядок № 1200), а також Порядку № 1388 ці документи виключені.

Наказ МВС від 27.09.2016 № 976 "Про затвердження типових інформаційних карток адміністративних послуг, які надаються територіальними органами з надання сервісних послуг МВС" неповною мірою враховує зазначені у Переліку № 795 адміністративні послуги, які надаються сервісними центрами МВС.

Не узгоджується з вимогами пункту 1 наказу МВС від 16.01.2017 № 19 "Про порядок використання власних надходжень коштів спеціального фонду, отриманих територіальними органами і підрозділами МВС від надання ними платних послуг" у частині перерахування ГСЦ МВС 50 відсотків суми надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю (крім коштів, що надійшли за надання адміністративних послуг та обов'язкових платежів до бюджету), на рахунок МВС пункт 15 положень про регіональні сервісні центри МВС, затверджених наказами МВС від 30.09.2016 №№ 1015-1040 (із змінами), яким встановлено, що доходи (прибутки) РСЦ МВС використовуються виключно для фінансування видатків на їх утримання, реалізації мети (цілей, завдань) за

напрямами діяльності, визначеними цими положеннями.

Не відповідають пункту 43 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228), вимоги пункту 1 наказу МВС від 18.01.2017 № 30 "Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення МВС з питань використання енергоносіїв", яким встановлено, що пропозиції до департаменту державного майна та ресурсів МВС для встановлення лімітів споживання енергоносіїв у натуральних показниках мають подаватися керівниками сервісних центрів МВС протягом 10 днів з дати затвердження кошторису.

Потребують приведення у відповідність із чинним законодавством у зв'язку із ліквідацією Державтоінспекції МВС України накази МВС від 26.07.2004 № 822 "Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів"; від 22.08.2005 № 364 "Про затвердження Інструкції про порядок видачі та обліку дозволів на встановлення та використання спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв"; від 29.10.2007 № 432 "Про встановлення вартості номерних знаків легкових автомобілів, виготовлених відповідно до вимог державних стандартів, які мають комбінацію з чотирьох однакових цифр і в межах від 0001 до 0009, що видаються за бажанням власників легкових автомобілів"; від 11.08.2010 № 379 "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення підрозділами Державтоінспекції МВС державної реєстрації, перереєстрації та обліку транспортних засобів, оформлення і видачі реєстраційних документів, номерних знаків на них".

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених територіальним органам з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ затвердити.

2. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати МВС і ГСЦ МВС і запропонувати:

МВС:

- прискорити погодження та надання на розгляд Уряду проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України (щодо імплементації законодавства та визначення переліку адміністративних послуг, що надаються територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України)", передбачивши в ньому порядок передачі органам місцевого самоврядування повноважень з надання адміністративних послуг із здійснення державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчення водія, а також внесення змін до законодавчих актів, якими регулюються правові підстави надання сервісними центрами МВС адміністративних послуг, у частині узгодження їх з

вимогами Закону України "Про адміністративні послуги";

- прискорити погодження із заінтересованими органами проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України", якою передбачені зміни до Переліку № 795, і внести його на розгляд Уряду;

- привести у відповідність із Переліком № 795 затверджені наказом МВС від 27.09.2016 № 976 типові інформаційні картки адміністративних послуг, які надаються сервісними центрами МВС, а положення пункту 1 наказу МВС від 18.01.2017 № 30 – у відповідність із пунктом 43 Порядку № 228;

- внести зміни до наказів МВС від 26.07.2004 № 822 "Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів", від 22.08.2005 № 364 "Про затвердження Інструкції про порядок видачі та обліку дозволів на встановлення та використання спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв", від 29.10.2007 № 432 "Про встановлення вартості номерних знаків легкових автомобілів, виготовлених відповідно до вимог державних стандартів, які мають комбінацію з чотирьох однакових цифр і в межах від 0001 до 0009, що видаються за бажанням власників легкових автомобілів", від 11.08.2010 № 379 "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення підрозділами Державтоінспекції МВС державної реєстрації, перереєстрації та обліку транспортних засобів, оформлення і видачі реєстраційних документів, номерних знаків на них" у зв'язку з ліквідацією Державтоінспекції МВС України;

- усунути неузгодженості між наказом МВС від 16.01.2017 № 19 (пункт 1) і положеннями про регіональні сервісні центри МВС, затвердженими наказами МВС від 30.09.2016 №№ 1015-1040, із змінами (пункт 15);

- повернутися до розгляду питання запровадження в системі МВС обліку розрахунків і зобов'язань замовників за адміністративними послугами;

- розглянути питання вдосконалення процедури видачі заявнику номерних знаків замість втрачених і пошкоджених шляхом відновлення попередніх, передбачивши спрощену процедуру їх видачі, а також доцільність передбачення у статті 52¹ Закону України "Про дорожній рух" повноважень МВС з видачі бланків довідок-рахунків, оскільки ці документи виключені із порядків № 694, № 1388 і № 1200, і надати відповідні пропозиції Уряду;

- забезпечити ефективний внутрішній контроль за діяльністю сервісних центрів МВС.

ГСЦ МВС:

- забезпечити проведення конкурсу на посади керівників РСЦ МВС;
- запровадити аналітичний облік матеріальних цінностей у місцях їх зберігання;

- провести експертну грошову оцінку земельних ділянок та оформити речові права на них, відобразити їх балансову вартість у бухгалтерському обліку;

- вжити заходів щодо розподілу придбаних товарно-матеріальних цінностей, які зберігаються на складах і не реалізуються, з метою їх

ефективного використання;

- привести у відповідність із вимогами чинного законодавства питання надання службових приміщень у користування стороннім організаціям;
- посилити внутрішній контроль за діяльністю сервісних центрів МВС і використанням ними бюджетних коштів;
- вжити заходів щодо усунення виявлених порушень під час використання бюджетних коштів і притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб.

3. Відомості у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати зобов'язати МВС прискорити погодження та надання на розгляд Уряду проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України (щодо імплементації законодавства та визначення переліку адміністративних послуг, що надаються територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України)", передбачивши в ньому порядок передачі органам місцевого самоврядування повноважень з надання адміністративних послуг із здійснення державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчення водія, а також внесення змін до законодавчих актів, якими регулюються правові підстави надання сервісними центрами МВС адміністративних послуг, у частині узгодження їх з вимогами Закону України "Про адміністративні послуги";

4. Про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених територіальним органам з надання сервісних послуг Міністерства внутрішніх справ, поінформувати Верховну Раду України.

5. Інформацію про перевірку законності та доцільності витрачання державних коштів на проведення конкурсів на заміщення вакантних посад у територіальних сервісних центрах МВС надіслати народному депутату України Немировському А.В. згідно із запитом від 11.11.2016 № 437/16-282.

6. Рішення Рахункової палати, Звіт і результати його розгляду об'єктом контролю оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Невідомого В.І.

Голова Рахункової палати

Р.М. Магута